

Pretoriana

TYDSKRIF

JOURNAL

VAN DIE GENOOTSKAP OUD-PRETORIA

OF THE OLD PRETORIA SOCIETY

Prys R 3,00 Price

INHOUDSOPGAW / TABLE OF CONTENTS

	bladsy/page
Van die Redakteur /Editorial	2
Lys van bestuurslede van die Genootskap Oud-Pretoria, 1 Maart 1985	4
<i>Pretoriana</i> - <i>Africana</i>	4
Onthulling van die gedenktekens op die Booyesen- begraafplaas - Inleiding van die Redakteur	5
<i>C.J. van Heerden</i> (Raadslid), Toespraak by die onthulling van die Booyesen-grafte in Claremont, Pretoria	6
<i>H.C. Petrick</i> , Onthulling van die gedenksteen en grafstene van die Booyesen-Voortrekkergrafte, Claremont, Pretoria, 17 November 1984	6
<i>C. de Jong</i> , Lewe en bedryf van Samuel Marks, 1843-1920	15
<i>B. Cronjé</i> , Zwartkoppies Hall, die huis van Samuel Marks	21
<i>Jan van Schaik</i> , J.L. van Schaik - So het ek my vader geken	26
<i>J. Ploeger</i> , Die takke van die boekwinkel van die firma Hôveker en Wormser te Pretoria en Potchefstroom	32
<i>Mrs. D. Maguire</i> , The Cathedral Church of Saint Alban the Martyr in Pretoria	36
<i>T.E. Andrews</i> , The Old Cemetery in Pretoria (2)	41
Verslag van die herdenking van Koningin Wilhelmina te Pretoria in 1980	48
<i>C. de Jong</i> , Herinneringe aan die NZASM in en om Pretoria (2) - Die ou NZASM-Goederekantoor, Railwaystraat, Pretoria	48
<i>C. de Jong</i> , Gedenktekens vir minder bekende persone in en om Pretoria (1) - Ds. Dirk van der Hoff	51
<i>J. Ploeger</i> , Uit die voorgeskiedenis van die oprigting van 'n universiteit in Pretoria, 1896-1897	53
<i>C. de Jong</i> , Paul Kruger en die Oranjes	56
<i>G.R. Mulder</i> , Ken u Omgewing, Hartbeespoortdam	57

VAN DIE REDAKSIE

'n Hoogtepunt vir die Genootskap Oud-Pretoria in 1984 was die onthulling van die gerestoureerde grafstene van die familie Booyesen in die Pretoriase voorstad Claremont. Ons bestuurslid prof. Hans C. Petrick verdien naas ander lede groot dank vir sy inspanning om die grafte te restoureer. Sy redevowering en die burgemeester se toespraak by die onthulling op 17 November 1984 is dan ook besondere bydraes in hierdie uitgawe, *Pretoriana* No. 87.

Dr. B. Cronjé, direkteur van die Nasionale Kultuurhistoriese en Ope-lugmuseum (NASKO), het 'n artikel oor Zwartkoppies, die plaaswoning van Samuel Marks, bygedra. Dit is sedert 1984 onder die hoede van NASKO en word nou as huismuseum ingerig.

Samuel Marks was 'n kleurryke persoon en van groot betekenis vir die ekonomiese ontwikkeling van Transvaal. Daarom het Dr. C. de Jong 'n skets van sy herkoms uit Rusland en Brittanje, sy loopbaan in Suid-Afrika en sy karakter geskryf. Dit gaan aan Dr. Cronjé se artikel vooraf.

Van Mnr. Jan van Schaik is sy openhartige karakterbeskrywing van sy vader Johannes Lambertus, stigter van die boekhandel en uitgewery J.L. van Schaik te Pretoria, afgedruk. Dr. J. Ploeger het bygedra met 'n artikel oor die voorloper van J.L. van Schaik, dit was die boekhandel Höveker en Wormser. Dit sluit aan by sy uitvoerige artikel oor J.L. van Schaik se bedryf in 1914-1984 in *Pretoriana* No. 86.

Mrs. D. Maguire deel besonderhede mee oor die Saint Alban's Cathedral, een van die mooiste bouwerke van Herbert Baker.

Uit die publikasie van Mr. T.E. Andrews *Pioneer sketches* (Pretoria, May 1983) is mededelings oor persone wat in die Ou Begraafplaas aan Kerkstraat-Wes rus, oorgeneem. Hierdie plek is soos 'n oopgeslane geskiedenisboek van Pretoria.

Kort aantekeninge is bygevoeg om *Pretoriana* No. 87 volledig te maak. Dit is bydraes in die reekse 'Herinneringe aan die NZASM in en om Pretoria' en 'Gedenktekens vir minder bekende persone in en om Pretoria', 'n aankondiging van die Verslag van die herdenking van Koningin Wilhelmina te Pretoria in 1980, Paul Kruger en die Oranjes, die voorgeskiedenis van die stigting van 'n universiteit in Pretoria in 1896-1897 en 'n artikel oor Hartbeespoortdam.

Pretoria het soos ander stede letterkundiges geïnspireer tot lofprysing en ook kritiek in digvorm en prosa. Ek wil graag van hul indrukke van ons stad in *Pretoriana* opneem en nodig die lesers uit om my hul uitlatings of verwysings daarna te stuur.

EDITORIAL

A highlight for the Old Pretoria Society in 1984 was the unveiling of the restored tombstones of the Booysen family in the Pretorian suburb of Claremont. Our board member, professor Hans C. Petrick, and other members deserve many thanks for the restoration of these graves, His speech and the mayor's address preceding the unveiling on 17 November 1984 are valuable contributions to this issue, *Pretoriana* Nr. 87.

Dr. B. Cronjé, director of the National Cultural History and Open-Air Museum (NASKO), has contributed an article on Zwartkoppies Hall, the manorhouse of Samuel Marks. This building has been in the care of NASKO since 1984 and is being renovated as a housemuseum.

Samuel Marks was a colourful character and of great significance to the economic development of Transvaal. Therefore Dr. C. de Jong has added a sketch of Marks' origin in Russia and Britain, his career in South Africa and his character.

The frank character sketch by Mr. Jan van Schaik of his father, Johannes Lambertus, founder of the bookstore and publishing company of J.L. van Schaik at Pretoria, is reprinted here in full. Dr. J. Ploeger has contributed an article on the forerunner of J.L. van Schaik, the book and stationary shop of Höveker en Wormser. This is a sequence to his extensive article on J.L. van Schaik's enterprise in 1914-1984 in *Pretoriana* Nr. 86.

Mrs. D. Maquire gives particulars of Saint Alban's Cathedral, one of the finest works of the architect Herbert Baker.

From Mr. Tom Andrews' publication *Pioneer Sketches* (Pretoria, May 1983) information on persons, buried in the Old Cemetery in Church Street, is borrowed. This place is like an open history book of Pretoria.

Notes have been added to complete *Pretoriana* Nr. 87. They are short articles in the series 'Memories of the NZASM in and around Pretoria' and 'Monuments for lesser known persons in and around Pretoria', a reference to the appearance of the report on the celebration of Queen Wilhelmina's birthday in Pretoria in 1980, Paul Kruger and the Oranges, the prehistory of the founding of a university in Pretoria in 1896-97, and an article of Mr. G.R. Mulder on the Hartbeespoortdam.

Like other cities, Pretoria has inspired authors to praise and to criticize it in poetry and prose. I would like to print selections of their impressions of our city in *Pretoriana*. Therefore I invite readers to send me poems and extracts of publications written about Pretoria, or advise me where these publications may be traced.

**LYS VAN BESTUURSLEDE VAN DIE
GENOOTSKAP OUD-PRETORIA OP 1 MAART 1985**

Dr. N.A. Coetzee	voorsitter
Mnr. W.J. Punt	ondervoorsitter, belas met bewaring
Mev. M.L. Willmer	sekretaresse, belas met skooltuine
Mev. Y. Vermaak	assistent-sekretaresse
Mnr. T.E. Andrews	Nuusbrief
Mev. M. Andrews	organisasie van toere
Mev. A. Dreyer	argief
Dr. C. de Jong	redaksie van 'Pretoriana'
Mnr. N. Lemmer	forte in en om Pretoria
Prof. H.C. Petrick	bewaring van begraafplase
Mnr. M. van Niekerk	omgewingsbewaring
Mnr. M. Emms	byeenkomste
Mnr. S. de K. Venter	

Die posbusnommer van die sekretariaat is 4063, Pretoria 0001.

PRETORIANA – AFRICANA

Aanbod van uitgawes van *Pretoriana* van vroeë en onlangse datum

Hoeveel geskiedenisboeke kan U vir R20,00 koop?

Miskien een, wat bestaan uit nog nie eens 200 bladsye nie.

Hoeveel Africana-boeke kan U vir R20,00 koop?

Waarskynlik nie eers een nie.

Hoeveel *Pretoriana*'s kan U vir R20,00 koop?

Tenminste 80 uitgawes met meer as 2500 bladsye propvol met geskiedenis, foto's, belangrike data en kostelike stories.

Daar is stelle *Pretoriana*'s met uitgawes vanaf die vroeë jare vyftig, by die Genootskap beskikbaar. Skryf 'n briefie aan Anton Jansen, Posbus 33704, Glenstantia 0010, Pretoria, of nog makliker, skakel sy kantoor nommer 70 6456 of na kantoortyd 47 5838 om 'n stel *Pretoriana*'s te bestel.

Afsonderlike nommers is ook beskikbaar VANAF R0,50 per eksemplaar.

ONTHULLING VAN GEDENKTEKENS OP DIE BOOYSEN-BEGRAAFPLAAS

Inleiding van die Redakteur

Op Saterdag 17 November 1984 het ongeveer 100 persone byeengekom op die ou begraafplaas van die familie Booysen aan Van der Hoffweg in Claremont, Pretoria, tussen woonerwe nommer 979 en 991. Die doel van die byeenkoms was die onthulling van replika's van twee Voortrekkergrafstene wat weens ouderdomsverwering vervang moes word. Een grafsteen was dié van Jan Jonathan Booysen, 1833-1880, die ander steen was van sy eggenote Christina Maria Dreyer-Booyesen gebore Hermann, 1837-1893, wat ná Booysen se dood met ene Dreyer getroud is. Behalwe die twee replika's sou ook 'n gedenksteen vir die begraafplaas, wat deur AVBOB geskenk is, onthul word.

Hierdie plegtigheid was die bekroning van ongeveer 20 jaar bemoeienis deur die Genootskap Oud-Pretoria met die begraafplaas en van 2½ jaar inspanning deur die bestuurslid professor Hans Petrick. Hy het baie navorsing en moeite gedoen om die geskiedenis van die familie Booysen na te gaan en om die replika's en die gedenksteen te bekom. Van sy navorsing is sy artikel 'Maria Elizabeth Prinsloo gebore Booysen' in *Pretoriana* No. 85, 1984 No. 1, die resultaat.

Aanwesig was die burgemeester van Pretoria, Raadslid C.J. van Heerden, en sy eggenote, voorts Mevrou Maria E. Prinsloo as oudste lewende lid van die familie Booysen en kleindogter van die Voortrekker Jan Booysen, vele ander verteenwoordigers van die familie, die voorsitter van die Genootskap, Dr. N.A. Coetzee, ander lede van die Genootskap en Mnr. Van Wyk as verteenwoordiger van AVBOB.

Van die toesprake volg hier die burgemeester se treffende rede en prof. Petrick se verslag van sy navorsing en dankbetuiging.

Die begraafplaas meet 17 by 20 meter en word beskadu deur hoë bloekombome. Die stilte van hierdie ou Voortrekkerbegraafplaas kontrasteer opvallend met die geraas van die snelverkeer oor die besige Van der Hoffweg. Die vervange grafstene is stukkend en sal weer aanmekaar gevoeg word en 'n waardige bestemming kry.

Die Genootskap mag trots wees op die restourasie van die vergete en verwaarloosde Voortrekkergrafte aan die Van der Hoffweg.

Onthulling gedenksteen Booyesen-grafte, Claremont : Toespraak van burgemeester (Rld) C.J. van Heerden op Saterdag 17 November 1984 om 09h30 te Van der Hoffweg, Claremont, Pretoria.

Geagte Dr. Coetzee (voorsitter van die Genootskap Oud-Pretoria) en ander bestuurslede van die Genootskap Oud-Pretoria, Raadslid Davies, Mnr. du Plessis (besturende direkteur van AVBOB), alle lede van die Genootskap Oud-Pretoria, nakomelinge van die Booyesen-Voortrekkers, ander gaste, dames en here.*

Dit is vir my vanoggend 'n besondere voorreg om hierdie geskiedkundige geleentheid met elkeen van U te kan meemaak en ek wil graag van die geleentheid gebruik maak om vir Dr. Coetzee en die Genootskap Oud-Pretoria baie hartlik te bedank vir die vriendelike uitnodiging aan my en my eggenote. Aan u versoek dat ek by hierdie geleentheid 'n paar woorde namens Pretoria en sy inwoners spreek, voldoen ek met graagte.

Pretoria is 'n stad wat by uitnemendheid bekend is vir sy besondere noue verbintenisse met die wel en weë van die Afrikanernasie in Suid-Afrika. In en om ons stad is daar talle monumente en simbole wat ons daaglik herinner aan dit wat ons voorvaders met groot moeite en groot selfopoffering tot stand gebring het. Hulle het naamlik aan ons as Pretorianers 'n stewige grondslag verskaf, fisies sowel as geestelik, waarop ons kon voortbou en waarop elke Pretorianer vandag sekerlik baie trots is.

Ek glo natuurlik, soos die Genootskap Oud-Pretoria, dat 'n mens se geskiedenis en sy kultuurgoedere een van sy kosbaarste besittings is wat ten alle koste bewaar moet word. Ek glo inderdaad dat 'n volk of 'n stad, in hierdie geval, se beskawingspeil gemeet kan word volgens die mate waartoe die historiese geëer word.

Ek spreek namens al die inwoners van Pretoria wanneer ek vir die Genootskap Oud-Pretoria baie hartlik bedank vir die voortreflike bewaringswerk wat hulle hier in Pretoria verrig. In die besonder wil ek u vanoggend bedank vir u ywer en deursettingsvermoë wat vandag bekroon word met die onthulling van die gedenksteen hier by die Booyesen-Herman-Pioniersgrafte. Ek kan u verseker dat hierdie gebeurtenis vir ons as Pretorianers, en veral vir die inwoners van die twee voorstede, Booyesen en Hermanstad, wat na hierdie twee pioniersfamilies vernoem is, van besondere betekenis is. In conclusion I would like to thank all members of the Society Old Pretoria for their personal effort and financial contribution towards preserving these historical graves. I can assure you that your endeavour is indeed greatly appreciated.

Thank you.

Onthulling van die gedenksteen en grafstene van die Booyesen-Voortrekkergrafte, Claremont, Pretoria, 17 November 1984 : Rede gelewer deur H.C. Petrick.

Geagte Meneer die Seremoniemeester, u Edelagbare Burgemeester van Pretoria, die Agbare Stadsraadslid van Claremont, Nakomelinge van die Booyesen-voortrekkers, Dames en Here.

Dit is vir my 'n besondere eer om by geleentheid van die onthulling van hierdie gedenksteen en grafstene, 'n paar woorde tot u te rig. Toe ek sowat 2½ jaar gelede tot die bestuur van die Genootskap Oud-Pretoria verkies is, is aan my opgedra om navorsing te doen oor ou grafte in en om Pretoria en die gegewens in dié verband te dokumenteer. Van die eerste grafte wat ek besoek het, is hierdie grafte waar ons vandag staan. Die terrein het egter nie gelyk soos u dit vandag sien nie, dit was in uiterste verwaarlosing, dit was 'n stortingsterrein van bou- en tuinafval en was begroei met allerhande bome, struik en onkruid. Maar tussen dit alles kon mens twee grafstene onderskei. Die grafstene was baie verweer en dit was al moeilik om al die gegewens te ontsyfer. Dit was die grafstene van Jan Jonathan Booyesen en sy vrou Christina Maria Dreyer-Booyesen, gebore Hermann. Die inskripsies op die grafstene het soos volg gelui:

Jan Jonathan Booyesen
Geboren 2 September 1833
Overleden 20 Augustus 1880
Een van de Voortrekkers 1836

en
Christina Maria Dreyer Booyesen
Gebore Hermann
Geboren 13 Mei 1832
Overleden 20 Augustus 1895
Een van de Voortrekkers 1836

Wat dadelik opgeval het, is die woorde op elke grafsteen, Een van de Voortrekkers 1836. Nadat ek aan die bestuur van die Genootskap verslag gedoen het, is aan my opgedra om die inisiatief te neem om dié verwaarloosde geskiedkundige grafte te restoureer.

Om so 'n opdrag uit te voer vereis twee belangrike sake, te wete die verkryging van toestemming van die eienaar of serwituuthouer oor die terrein en tweedens die nodige fondse.

My eerste taak was om uit te vind wie die wettige eienaar of serwituuthouer van hierdie begraafplaas is. Dit was 'n baie moeilike taak. Navraag by die munisipaliteit het op niks uitgeloop nie. Ek het my vervolgens tot die pers gewend en 'n kort artikel met foto's gepubliseer. Ons het toe hierop reaksie gekry van 'n agterkleinseun in Bethal. Hy en sy broer boer tussen Ogies en Bethal en ek het toe besoek gaan aflé by die broers, Mnre. J.J. en P.A.O. Booyesen. Ons is gul op die plaas ontvang. Hulle het my meegedeel dat die Voortrekker Jan Jonathan Booyesen en sy vrou onder andere twee seuns gehad het waarvan een Jan Booyesen was, die oupa van die broers Booyesen. Hulle kon my geen verdere informasie oor die eienaarskap van hierdie begraafplaas verstrek nie, maar het my voorsien van die name, adresse en telefoonnommers van ander familieleden met wie ek toe kontak gemaak het.

Ek het vervolgens besoek afgelê by twee agterkleindogters, naamlik Mev. Bettie von Maltitz en Mev. Tilly van Wyk van die plaas Wonderboom wat aan hulle grootvader Jan Booyesen, seun van die Voortrekker Jan Jonathan

Booyesen, behoort het. Hier het ek ook waardevolle inligting bekom wat my gelei het na Bronkhorstspruit waar ek Mev. Bettie Prinsloo, woonagtig by haar dogter Mev. van Zwamm, en reeds oor die 90 jaar oud, kleindogter van die Voortrekkeregpaar Booyesen, besoek het. Hoewel baie bejaard, is die geheue nog helder en was dit 'n belewenis om met haar 'n onderhoud te kon voer. Wat besonder interessant is, is dat sy as klein dogtertjie hier by haar ouma se begrafnis teenwoordig was. Sy het egter haar oupa nie geken nie aangesien hy al voor haar geboorte oorlede is. Mev. Prinsloo het my egter op die spoor gebring van Mev. Hettie Booyesen, ook van Bronkhorstspruit, weduwee van J. Booyesen wat volgens oorlewering die eienaarskap van hierdie begraafplaas gehad het. Sy het my meegedeel dat haar oorlede skoonvader sou gesê het dat hy die begraafplaas aan Die Voortrekkers geskenk het met die doel om die grafie te versorg. Ek het toe navraag gedoen by die sekretaris van die Transvaalse Voortrekkers, maar daar kon geen dokumente of enige aanduidinge in dié verband gevind word nie. Hier het my soektog toe doodgeloop sonder dat ek enige bevestiging van die eienaarskap kon vind nie. Die navorsing was in elk geval waardevol omdat ek heelwat inligting oor die Booyesenfamilie kon inwin. Hierop kom ek weer terug.

Die Genootskap Oud-Pretoria het toe besluit om met die restourasie voort te gaan. Die volgende stap was om fondse vir dié doel in te samel. Ons het aan familieleden geskryf en ook die saak in die pers gestel, fondse op dié wyse bekom was egter nog heeltemal ontoereikend en elders moes nog fondse gesoek word. Daar is toe op ons maandelikse bustoere vir dié doel gekollekteer en langs hierdie weg het lede van die Genootskap oor 'n tydperk van 2 jaar vir die restourasie bygedra en wil ons vandag aan hulle baie dankie sê.

AVBOB het die gedenksteen aan ons geskenk en goedgunstiglik die twee grafstene teen 'n baie billike prys vir ons vervaardig. Hiervoor is ons hulle baie dank verskuldig.

Die omheining teen die straatkant van die begraafplaas is opgerig deur A.J. Konstruksies en ons is Mnr. Anton Jansen baie dank verskuldig daarvoor, die materiaal kom uit die Pretoriase Restourasiebank.

Dan moet ek ook noem dat enkele persone persoonlik hulp kom aanbied het, ek dink hier veral aan die bestuur van die Genootskap wat op 'n Saterdag eiehandig hier kom opruim het; ek gaan nie name noem nie, maar ek moet aan hulle baie dankie sê.

Enige verdere finansiële bydraes sal op hierdie stadium baie verwelkom word, aangesien daar nog kostes is wat betaal moet word.

Maar die vraag waaroor dit veral vandag hier gaan is: 'Wie was hierdie Booyesens?' Ongelukkig is gegewens oor hulle min en onvolledig, maar ek kan die volgende aan u meedeel:

Uit gegewens, wat ek in die argief in Kaapstad ingewin het, blyk dat die van Booyesen beteken Seun van Booye of Boye ('n Friese mansnaam).

Die stamvader van die Booyesens in Suid-Afrika was ene Boy Booyesen, afkomstig uit Barlt in Dithmarschen, gebore in 1640 en oorlede in 1743

in die ouderdom van 103 jaar. Hy was 'n burger in Stellenbosch en sedert 1688 in Drakenstein. Hy is op 10-6-1691 getroud met Hermina van Nes, afkomstig van Wyk-by-Duurstede, Nederland. Uit dié huwelik is daar 5 kinders gebore, waarvan een die naam Gerrit Booysen gedra het. Hy was ook burger in Drakenstein en is op 20-2-1735 met Johanna Durand getroud en hulle het 10 kinders gehad. Een van dié kinders se naam was Jan wat weer 'n seun met die naam Jan Jonathan Booysen gehad het. Dit was die eerste keer dat die name Jan Jonathan in die geslagsregister voorkom. Jan was reeds op hierdie stadium 'n Booysennaam terwyl Jonathan van moederskant kom.

Hierdie eerste Jan Jonathan Booysen (doopdatum 11-7-1779) was 'n burger in Graaff-Reinet en trou op 28-5-1797 met Judith Cornelia Therese Viljoen. Uit hierdie huwelik is onder andere 'n seun Jan Hendrik (doopdatum 1-7-1798) gebore. Volgens die patroon van naamgewing was hy waarskynlik die vader van Jan Jonathan Booysen, die Voortrekker wat hier begrawe is.

Oor die Voortrekker Jan Jonathan Booysen is min bekend. Gedurende die Groot Trek en daarna is min gegewens opgeteken. Behalwe wat daar oor sy afkoms bekend is, is dit ook bekend dat hy op 2-9-1833 gebore is, waarskynlik in Graaff-Reinet, en dat hy as jong seun die Groot Trek meegemaak het.

Die stamvader van die Hermanns was Johann Zacharias Hermann wat in 1767 uit Dedeleben hier aangekom het. Hy was soldaat en burger tot 1776 en is op 31-3-1776 getroud met Aletta Maria Fick. Uit die huwelik is 9 kinders gebore. Uit gegewens tot my beskikking is dit nie duidelik hoe die verdere genealogie van die Hermanns daar uitsien nie en ek kan u dus nie meer besonderhede verstrek aangaande die herkoms van Christina Maria Dreyer-Booysen nie, behalwe dat sy op 13-5-1832 gebore is nie. Sy moes dus ook as jong dogtertjie die Groot Trek meegemaak het.

Wat nou verder van belang is, is dat hierdie egpaar Booysen van die vroegste inwoners van hierdie gebied in Pretoria was. 'n Ou kaart van Pretoria en omstreke, wat in 1911 gepubliseer is, toon aan dat etlike plase in hierdie gebied aan lede van die Booysen- en Hermann-families behoort het. U dra ook kennis van die woongebiede Booysens en Hermanstad in hierdie omgewing, wat na hierdie mense vernoem is.

Hoewel daar min oor Jan Jonathan Booysen en sy vrou Christina Maria Dreyer-Booysen geboekstaaf is, is dit duidelik dat hulle pioniers in die vroeë geskiedenis van Pretoria was; hulle was dit ook op kulturele gebied. In 'n ongepubliseerde manuskrip onder die titel: 'Ou Prinsloo Familie', 1975, op bladsy 14 lees ons byvoorbeeld die volgende: 'Aan vermaak het dit voorwaar nie in Pretoria ontbreek nie. Naby die teenswoordige Booysenhalte, Hercules, Pretoria, het die talentvolle Jan Booysen en sy ewe begaafde vrou, 'n nooi Hermann, gewoon, waar gereëld sangaande gehou is'.

Uit hierdie egpaar is daar volgens Mev. Maria Elizabeth Prinsloo, 'n kleindogter en woonagtig in Bronkhorstspuit, die volgende 10 kinders gebore: